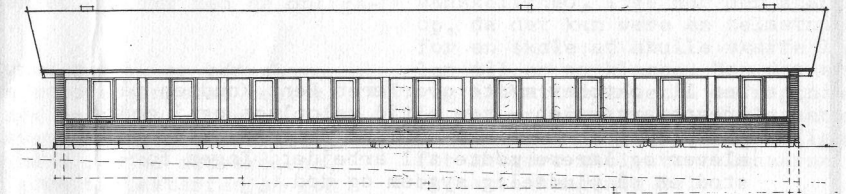

B R E G N B J E R G N Y T

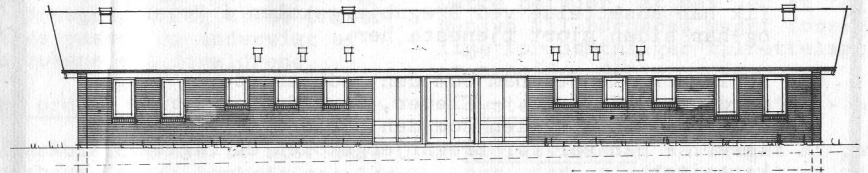
Nr. 2

December 1979

11. årg.

Facade mod øst

Facade mod vest

Børnehaveklassebyggeri

Den 11. oktober mødte overlærer Bent Knudsen på Bregnbjergskolen - som altid veloplagt og i godt humør. Dagen efter var skolens flag på halv, da elever og lærere mødte til arbejdet. Ingen forstod en så pludselig sygdom og død.

Bent Knudsen blev 43 år gammel. Han var født og opvokset i Sønderjylland. Efter endt læreruddannelse ved Haderslev Statsseminarium og 5 års ansættelse ved Den private Realskole i Skanderborg fik han ansættelse ved Bregnbjergskolen i Vojens og har siden gjort tjeneste her.

Kollegerne kendte ham som den godhjertede og slagfærdige sønderjyde. - Elever, forældre og lærere oplevede ham i skolen som den seriøst arbejdende lærer. - Han var for Bregnbjergskolen en faglig kapacitet.

Det er forståeligt, at Bent Knudsen med sine mange gode forudsætninger gennem flere perioder blev valgt til formand for lærerrådet og bestred flere kollegiale tillidsposter. - Han var gennem en årække af undervisningsministeriet beskikket som censor i bl.a. faget dansk.

Bent Knudsen var i 1966 initiativtageren til udgivelsen af Bregnbjergnyt, og siden da fungerede han som en af bladets ansvarshavende redaktører.

Bregnbjergskolen er blevet fattigere ved Bent Knudsens pludselige død. Stor medfølelse samler sig om hans hårdt ramte familie.

På skolen vil mindet om en afholdt og god medarbejder blive bevaret.

Focus på børnehaveklassen

I LØBET AF DE NÆRMESTE MÅNEDER VIL DER STÅ LOKALER PARAT TIL AT MODTAGE DE FØRSTE ELEVER I BREGNBJERGSKOLENS BØRNEHAVEKLASSER.

I DEN ANLEDNING HAR REDAKTIONEN BEDT GERDA HERBØL, DER ER UNDERVISNINGSMINISTERIETS FAGKONSULENT I SKOLESTART, BELYSE ARBEJDET I BØRNEHAVEKLASSER.

Fra den 1. august 1980 skal alle kommuner have oprettet børnehaveklasser. Det betyder, at alle børn nu får tilbudet om at starte skolegangen et år, før den er obligatorisk.

Som navnet siger, er børnehaveklassen et overgangsled mellem børnehave og skole. Et sted, hvor børnehavens pædagogiske tradition går hånd i hånd med skolens, for at gøre skolestarten så god som muligt for det enkelte barn. Det er vigtigt at give de børn, der går direkte fra hjem til skole den støtte, at de i hvert fald et år får mulighed for at deltage i en børnegruppe, og at de prøver at blive passet og undervist af andre voksne end forældrene.

Lovens ord

I Folkeskolelovens § 10 står der: I børnehaveklassen beskæftiges børnene med leg og andre udviklende aktiviteter. Det tilstræbes at gøre børnene fortrolige med skolens daglige liv.

Fra formålsparagraffen, der naturligvis også gælder for børnehaveklassen, vil jeg fremhæve følgende: Eleverne skal have mulighed for at tilegne sig kundskaber, færdigheder, arbejdsmetoder og udtryksformer, som medvirker til den enkelte elevs alsidige udvikling - endvidere, at der må skabes muligheder for oplevelse og selvvirksomhed, at eleven kan øge sin lyst til at lære, udfolde sin fantasi og opøve sin evne til selvstændig vurdering og stillingtagen.

Bemærkninger til formålet

At gøre barnet fortroligt med skolens daglige liv forudsætter, at børnehaveklassen er optaget som en del af skolens helhed. Det betyder, at børnehaveklassens lokaler ligger i naturlig sammenhæng med 1. og 2.

klassens lokaler. Dette tilgodeser også, at børnehaveklassen bliver en start på et sammenhængende skoleforløb. Dette kan måske have sin vanskelighed, lige når der startes op, da det kan være en belastning for en skole at skulle skaffe lokaler til en ny klasse. Men det er vigtigt at tage det i betragtning og ved en omrokering af klasserne på den måde at skaffe sig mulighed for at gøre skolestartklasserne til et sammenhængende hele.

At udvikle barnets lyst og evner til at skaffe sig oplevelser og erfaringer...

Dette betyder, at der ved at tage hensyn til børnenes meget forskellige forudsætninger tilrettelægges et arbejde, der er

- systematisk - velovervejet - planlagt
- professionelt, varetaget af personer, der er uddannet til at overveje, planlægge og tilrettelægge, hvad der skal foregå - så det er
- rettet imod at udvikle barnets muligheder med hensyn til at handle og opleve - (citater af professor Hans Vejleskov).

Det betyder, at der i børnehaveklassen må være mange udfordringer, så barnet kan tilegne sig viden og gøre erfaringer, der er forudsætning for den videre indlæring i skolen.

Sammen med forældrene må skolen give børnene tryghed, selvtillid og selvstændighed, så deres udvikling stimuleres bedst muligt - så de får mulighed for at udvikle forståelse for og evne til at vise hensyn til andre mennesker og til at kunne yde og modtage i fællesskab med andre. I børnehaveklassen må miljøet og arbejdet være sådan tilrettelagt, at det stimulerer barnets følelsesmæssige - sociale - fysiske og intellektuelle udvikling.

Hvad foregår der i børnehaveklassen?

Arbejdet i børnehaveklassen kan deles op i nogle hovedområder: Samværsformer og arbejdsvaner, sansningen, kropsudviklingen, kendskab til omverdenen, sprog- og begrebsudviklingen, den kreative og følelsesmæssige udvikling.

I det følgende vil jeg omtale nogle metoder, og hvad der lægges vægt på inden for de enkelte områder.

1. Samværsformer og arbejdsvaner

- at barnet udvikler sine evner til samarbejde
- at barnet lærer at vise hensyn og hjælpe andre
- at barnet lærer at vente på sin "tur", at dele materialer og muligheder med andre
- at barnet lærer at føle ansvar for egne handlinger og adfærd
- at barnet lærer at føle sin forpligtigelse for gruppevirksomhed og fællesskab.

2. Sansningen

Det meste af skolens arbejde forudsætter, at barnet kan opfatte og sortere sine sanseindtryk. Sanserne trænes, og barnet lærer sine sanser at kende ved

- at se og beskrive
- at høre og beskrive
- at sortere og gruppere
- at opfatte forandringer
- at bedømme vægt, tid, mængde.

Via øjet, øret, næsen, munden, hænderne lærer barnet ting i sin omverden at kende. Lærer at give dem navne, at form, farve, materiale, struktur, lyd, smag, lugt karakteriserer tingene, og at give disse oplevelser sprogligt udtryk: Nogle eksempler: Stor/lille, tyk/tynd, glat/ru, blød/hård, varm/kold, ens/forskellig, sød/sur, bitter/salt, forrest/bagest, glad/sur, vred/rar, bange/ked af det o.s.v.

Gennem lege, der er trinvist opbyggede, og konkrete situationer

indlæres begreberne, og børnene lærer deres sanser at kende.

3. Kropsudviklingen

Barnet lærer med hele sin krop. Derfor er det vigtigt, at børnene lærer deres krop at kende. I fagsproget siger man, at den sansemotoriske udvikling må være i orden, for at barnet kan lære. Motorik har noget med bevægelser og muskler at gøre. Hvordan fungerer kroppen? Hvordan bruger vi kroppen? Muskulaturen og bevægelser må trænes, både de store bevægelser, grovmotorikken, hvor hele kroppen bruges, og finmotorikken, de små fine bevægelser i fingre, hænder og fødder. Øvelserne, der arbejdes med koncentrerer sig om balance, om rum og retning, efterligning, om koordinering af flere dele af kroppen på en gang.

Kraftig fysisk udfoldelse må helst finde sted i tumlesal eller gymnastiksal - eller udendørs. Hvis disse øvelser er af længere varighed, kan det være en fordel, at børnene klæder om og deltager i bad.

4. Kendskab til omverdenen

For at udvide barnets begreber og uddybe kendskabet til dets omverden vil man i perioder eller kontinuerligt gennem hele skoleåret behandle og uddybe emner fra de nære omgivelser. Det er jo her, barnet gør sine erfaringer. Gennem arbejdet lægges der vægt på, at barnet via sin nysgerrighed og undren ved de ting, det oplever, får mulighed for at gøre sine egne erfaringer. Thi gennem det, man selv erfarer og foretager sig, lærer man sig tingene og får udviklet en nuanceret opfattelse af sig selv og sine omgivelser. De emner, der tages op, kan være:

Skolen
Byen
Naturen (kendskab til planter og dyr, elementerne ild, vand luft o.s.v.)
Færdsel
Mig selv og min krop
Sundhed, sund/usund mad

Hvordan bor vi (i byen - på landet)
Årstiderne
m.m.

5. Sprog- og begrebsudviklingen

Forudsætningen for at kunne gå i gang med at lære at læse i 1. klasse er, at barnet har et sprog og begrebsapparat. Hvis man ikke kender ord og benævnelser for tingene, kan man ikke lære at læse dem. En stor del af læseprocessen er, at man gætter ud fra indhold og sammenhæng, illustrationer m.v., hvad der står i en tekst.

Det sprog, som børnene har, når de starter i børnehaveklassen, er meget forskelligt afhængig af deres opvækst og påvirkninger i førskolealderen. Kendskab til sprog og begreber hænger nøje sammen med barnets kropslige, følelsesmæssige, sociale og intellektuelle udvikling.

For de voksne, forældre såvel som pædagoger, er det vigtigt at huske på, at forskellige udtryksmidler bruges samtidigt, når man bruger sproget: tale, mimik (ansigtsudtryk, kropsholdning) gestus - og, at sproget ikke blot er ord, men også sætningsopbygning.

For at udvikle det enkelte barns sprog og begreber må det have mulighed for

- at lytte (opøvelse af evnen til at forstå det hørte sprog via oplæsning, samtale, fortælling)

- at tale (færdighed i at give udtryk for oplevelser)
- at kunne gengive en besked korrekt og forståeligt
- at kunne skelne lyde, ved rimord og bogstavrim
- at kunne modtage en meddelelse og gøre derefter
- at kunne referere en hændelse i rigtig rækkefølge
- at kunne opfatte højre-venstre retning - læseretningen
- at få mulighed for at kæde det sproglige udtryk sammen med andre udtryksformer via drama, formning, tegning, sang/musik, hvorved den kreative følelsesmæssige udvikling tillige tilgodeses.

For at arbejdet i børnehaveklassen kan komme til at føre videre til arbejdet i skolen, vil det være gavnligt, om børnehaveklasselederen og lærerne til 1. klasserne går ind i et samarbejde. 1. klasselærerne kan i årets løb besøge børnehaveklassen, og børnehaveklasselederen kan gå med i 1. klasse de første par uger. Andre samarbejdsformer kan også tænkes med 1. og 2. klasserne, der sammen med børnehaveklasserne udgør indskolingsklasserne. Endvidere er det vigtigt, at et samarbejde med talepædagog, skolelæge, skolesygeplejerske, skolepsykolog finder sted, så eventuelle vanskeligheder for det enkelte barn kan forebygges og afhjælpes i tide. Derved vil der kunne spares mange ressourcer senere i skoleforløbet.

Gerda Herbøl

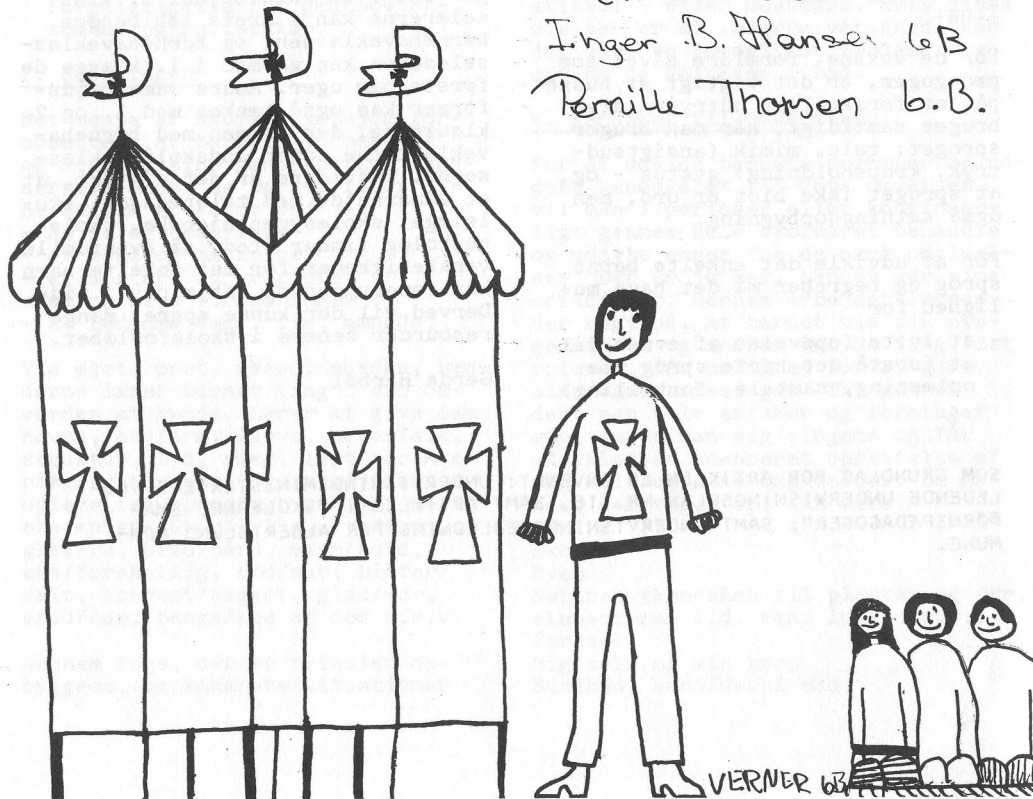
SOM GRUNDLAG FOR ARTIKLEN ER ANVENDT: UNDERVISNINGSMINISTERIETS VEJLEDNING UNDERVISNINGSPLAN NR. 16, SAMT ARTIKLER I "SKOLERNES SMÅBØRNSPÆDAGOGER", SAMT UNDERVISNINGSVEJLEDNING FOR ALBERTSLUND KOMMUNE.

Med 6.b i teatret.

Robin Hood blev spillet af tre personer, det var ikke så nemt, fordi de skulle skifte tøj hele tiden men vi synes, at det var godt spillet af en dame og to mænd.

Der var ikke mange kulisser, og de kulisser der var, var meget simpelt lavet. De bestod af tre jærne, en plakat og tre stiger. Det var et godt stykke. Det var både sjovt og interessant.

Henrik Johansen 6B.
Inger B. Hansen 6B
Bennille Thomsen 6B.

BØRNETEATER I ET BØRNEÅR

Bregnbjergskolen har siden sommerferien været tilgodeset med en række børneforestillinger, som alle har været gratis for eleverne.

JYTTIE ABILDSTRØMS TELTTEATER blev set af næsten 1500 børn fra kommunen, heraf 250 fra Bregnbjergskolens 1.-7. årgang. Til ORLA FRØSNAPPER fik Bregnbjergskolen 125 pladser. Siden kom ROBIN HOOD, hvor 150 børn fik en god oplevelse, og sidst MUSIKASSEN for 150 børn.

Hvis vi i den forbindelse tager "ANNE FRANKS DAGBOG" med, som blev spillet for de 14-18 årige i januar, har ca. 775 elever ialt fra Bregnbjergskolen set børneteater i 1979.

Nogle har været heldige at få 2 forestillinger, andre er måske blevet snydt af en eller anden grund.

For en meget stor del af eleverne har det været en stor oplevelse første gang at se rigtige, levende mennesker optræde i stedet for det sædvanlige TV.

Det har været et stort arbejde at få puslespillet til at gå op med alle de forestillinger, der er vist i Vojens (ialt 29), men det er besværet værd, når man ser de spændte og glade barnansigter og hører en lille fyr sige: "Hov dig kender jeg fra fjernsynet! Hvordan er du kommet ud af den kasse?"

Prøv selv at overvære en forestilling - forældre er altid velkomne, og vi vender tilbage i 1980 med endnu flere forestillinger.

Og hvad vil vi så med børneteater?

Tillad mig et lille hjertesuk! Mit ønske er stadig, at vi kunne spille alle forestillingerne for 1.-7. årgang i skoletiden. Dermed ville det blive en fælles oplevelse for hele klassen og dens lærer, så man kunne debattere stykket bagefter og på den måde være med til at bringe dramatik ind i skolen på en spændende og god måde.

Som det er nu, bliver en del snydt for denne oplevelse. Alt for ofte bruges børneteateret også som en slags børnepasningsordning, mens far og mor går på indkøb. Og lærerne har, hvad angår børneteater uden for skoletiden ingen særlige forpligtigelser, og derfor bliver det ikke den fællesoplevelse, som vi gerne vil gøre det til. Vi skal vænne børnene til at gå i teater - så de også fortsætter, når de bliver ældre.

På gensyn i 1980.

Kai W. Knudsen
Medl. af børneteaterudvalget

NIELS SØRENSEN, DIMITTERET FRA BREGNBJERGSKOLEN I 1977, HAR TILBRAGT ET ÅR I AUSTRALIEN.

REDAKTIONEN HAR BEDT NIELS FORTÆLLE OM

Jul på den sydlige halvkugle

Hvis man lige er kommet op af swimmingpoolen og sidder i skyggen, hvor der er mindst 35°C varmt, og drikker en iskold cola, og man hører, at de i radioen spiller "I'm dreaming of a white X-mas", vil man i Danmark nok tro, at det er radioen eller vejret, det er galt med; men hvis man befinder sig i Australien, synes det altså ganske naturligt.

Julen 1978 fejrede jeg i Australien langt ude på den tørre busksteppe, og det var mildest talt meget forskelligt fra det, jeg har været vant til her fra Danmark.

Da de fleste australiere er engelske emigranter, bærer julen stadigvæk præg af det, som er normalt for den nordlige halvkugles beboere, og familien, som jeg boede hos, havde da også forberedt det hele i engelsk stil. Men det er som om levende lys, sange om sne og rensdyr og en stor festmiddag forekommer lidt latterlige, når solen bager, og temperaturen ikke kommer under 35°C før ved ni-tiden om aftenen.

Ligesom i England blev gaverne ikke pakket op før om morgenen den 25. december. Familiens juletræ var omkring 1 meter højt, og de levende lys var skiftet ud med elektriske, - ikke på grund af brandfaren, men fordi stearinen smeltede, inden vi kunne nå at få lysene ud af æsken.

Alt dette har dog også resulteret i, at mange familier i stedet for at spise and eller kalkun er gået over til, iført shorts og t-shirt, at indtage kold skinke og grøn salat. Desuden benytter de fleste mennesker den kombinerede jule- og sommerferie til at feriere ved Australiens berømte øst-kyst, hvor de i stedet for at gå rundt om juletræet og synge kan "surfe" og stå på vandski.

Niels Sørensen

SKOLEUDTALELSE

På Bregnbjergskolen har man til nu fulgt den praksis, at skolens elev foruden et afgangsbrev med standpunkts- og prøvekarakterer modtager en skoleudtalelse, når de forlader skolen.

I denne udtalelse søger de lærere, der har haft den enkelte elev, at supplere de informationer, der fremgår af prøvekarakterer m.v., med oplysninger om elevens arbejde, flid, opførsel o.s.v.

Det skal bemærkes, at den tidligere folkeskolelovs bestemmelser om, at afgangsbrevet skulle indeholde en samlet udtalelse med de nævnte almene oplysninger om eleverne, ikke er opretholdt i de nugældende bestemmelser.

Bregnbjergskolen har for nylig haft adgang til at læse undervisningsministeriets svar til en skoleinspektør, der stillede en række spørgsmål vedr. skolers afgivelse af udtalelser om eleverne i forskellige situationer.

Af dette svar fremgår, at

"det er direktoratets opfattelse, at en skole ikke kan vedtage, at der vedlægges afgangsbrevet en i ord formuleret udtalelse om elevens forhold i de fag, hvor der ikke gives karakter".

Det tilføjes, at

"såfremt den enkelte elev eller forældremyndighedens indehaver fremsætter ønske om, at afgangsbrevet ledsages af en almindelig udtalelse om elevens forhold i skolen, bør skolen imødekomme dette ønske".

Senere i skrivelsen fastslås, at elevudtalelser i almindelighed

"kun afgives efter anmodning eller samtykke fra eleven eller forældremyndighedens indehaver".

Det er indlysende, at Bregnbjergskolen ikke kan sidde en sådan tolkning overhørig. Skolens elever og forældre kan derfor ikke længere forvente, at Bregnbjergskolens afgangsbrev suppleres med en skoleudtalelse - med mindre vi i hvert tilfælde direkte bliver anmodet om dette!

nov. 1979/JPS

INDSKRIVNING TIL BØRNEHAVEKLASSER

1980/81

Indskrivning til børnehaveklasser finder sted på Bregnbjergskolen

tirsdag den 8. januar 1980 kl. 8-10

onsdag den 9. januar 1980 kl. 17-19

torsdag den 10. januar 1980 kl. 8-10

Regler for optagelse i børnehaveklasser:

Børn født i tiden fra 1. januar - 31. december 1974 eller senere kan - efter forældrenes anmodning - optages i det omfang forholdene tillader det.

NB: Indskrivning til 1. klasse finder sted på Bregnbjergskolen

onsdag den 16. januar, torsdag den 17. januar og fredag den 18. januar 1980.

Forældredag lørdag den 19. januar

Som omtalt i september-nummeret af BREGNBJERGNYT er der forældredag lørdag den 19. januar. Der undervises denne dag efter mandags-skema. Mandag den 21.1. er derfor fri-dag.

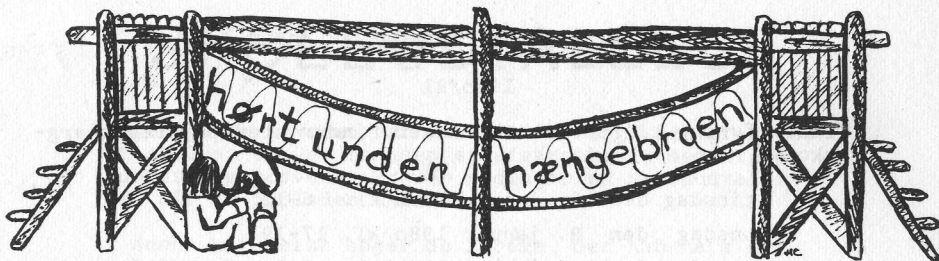
Det skal understreges, at der den pågældende lørdag foregår normal undervisning - og der er tilsvarende også normal mødepligt.

Arrangementet gennemføres for at imødekomme et bredt forældreønske. Forældrebesøg muliggøres på denne måde for forældre, der ikke ville have mulighed for at overvære undervisningen på en normal forældredag.

Det er indlysende, at der med en sådan ændring i skolens normale rytme kan følge visse ulemper. - I den sammenhæng har det været skolen magtpåliggende at orientere om forældredagen så tidligt på skoleåret som muligt (september).

Det kan oplyses, at skoledagen lørdag den 19.1. slutter senest efter 5. lektion - kl. 12.45.

Skulle der være enkelte hjem, der finder det nødvendigt at spørge fri, må dette gøres skriftligt til skolens kontor senest 1 uge før forældredagen.

BØRNEFILMKLUB I VOJENS

En børnefilmklub her i Vojens.

Man forventer, at der vil blive vist film flg. dage:

tirsdag den 5. februar 1980
mandag den 3. marts 1980
mandag den 14. april 1980
mandag den 5. maj 1980

i Vojens biograf.

Medlemskort købes i Handelsbanken her i byen for 20. kr. For de 20 kr. kan man se 4 film.

Se i øvrigt nærmere efter i "BUDSTIKKEN" i januar måned.

BESTYRELSEN FOR BØRNEFILMKLUBBEN

UDNÆVNELSE:

Pr. 1.12.1979 er lærer Steen F. Jørgensen blevet udnævnt til ledende skoleinspektør ved Ærø-købing skole.

SKOLELÆGEORDNING:

Læge Hans Ole Christensen er fra 1. november 1979 og resten af skoleåret ansat som vikar for skolelæge Sven Nielsen.

Pr. 1.1.1980 er Sinne Hansen ansat som sundhedsplejerske.

REDAKTIONEN ØNSKER ALLE SINE TROFASTE LÆSERE EN RIGTIG GLÆDELIG JUL OG ET GODT NYTÅR.

RED.

